

ENS115 Úvod do filosofie pro environmentalisty Odebrat hvězdičku

Erika Lorencová, 393897

07. 12. 2015

Současná environmentální filosofie (postmoderna & ekofenomenologie)

Četba: 1. Vogel, S. 2011. *Why 'Nature' Has No Place in Environmental Philosophy*. In Kaebnick, G.E. (ed.) *The Ideal of Nature: Debates About Biotechnology and the Environment*. Baltimore: John Hopkins University Press, s. 84–97.

Úkol: Souhlasíte s Vogelovým tvrzením, že bychom měli opustit pojem „příroda“ a koncepty s ním spojené (postoj argumentujte)? Znáte nějaký jiný koncept přírody, než ty, které Vogel rozebírá?

Nevím, zda opustit koncepty spojené s pojmem příroda, ale určitě by byl vhodné se zamyslet nad ledabylým užíváním pojmu příroda. V environmentalistice, jak autor píše, nabývá toto slovo různých rozměrů a často není řečeno, co se pod ním myslí. Připadá mi to trochu podobné jako s pojmem biodiverzita, kdy se s ní spousta lidí ohání, ale málokdo tuší, co se za tím slovem skrývá, nějak podvědomě jen předpokládá, že každý myslí to stejné. Co ale to stejné je? Nikdy nevíme, jaké vědomosti má a z jakých předpokladů vychází ten, co naše názory čte nebo poslouchá. Souhlasím s autorem, že například použití výrazu *chraňme přírodu* je nejen matoucí, ale dle mě je i lehce napaditelné například lidmi, kterým se zásahy pro ochranu přírody nehodí. Dochází zde k nejistotě, co to ta příroda je, což může pak hrát roli, pokud chcete někoho „přesvědčit“ o nutnosti vyhlášení rezervace, záchrany druhu, nebo obecně investice peněz do *ochrany přírody*.

Četba: Abram, D. 2008. *Neviditelný svět*. In Abram, D. 2008. *Procitnutí do živé země*. Nymburk: OPS, s. 77–93.

Úkol: Proč Abram poukazuje na různé podoby neviditelnosti se kterými se můžeme setkat? Jak se staví k možnosti poznat svět a věci v něm? Vysvětlíte proč ne/souhlasíte s jeho postojem a argumentací.

Na tři různé podoby neviditelnosti poukazuje z toho důvody, že se tyto tři neviditelnosti v něčem liší, každá neviditelnost se přiřazuje k jiným subjektům. Jak sám píše, tyto neviditelnosti jsou *tajemná přítomnost toho, co leží pod zemí; neznámá povaha toho, co leží za horizontem; tajemství nesená samotným neviditelným vzduchem*. Jsou to ty neviditelnosti, díky nimž můžeme prožívat emoce při pohledu do propasti, při výhledu na hory. Na druhou stranu mě nyní napadá, že například výhled na hory neprožívají všichni lidé stejně. Angažují se v projektu v albánských horách a z komunikace s místními vím, že oni pohled na hory, řeky, lesy nedoceňují. Necítí v něm hloubku, nějakou moc, výhled neocení, dokonce je ani nenapadne na horu vylézt z cílem rozhledu, nemají k tomu zkrátka důvod. A myslím, že toto se projevuje nejen na Balkánu, ale lze to najít i u jiných tolik civilizací nepoznamenaných oblastí.

Podstata myšlenky Abraha se mi líbí a mám tendence s ním i souhlasit. Ale nacházím velký rozpor v tom, že autor píše, že se „náš západní“ svět odtrhl od přírody a nedokáže ji oceňovat, na druhou stranu si myslím, že právě „západní“ svět vytvořil turisty/cestovatele/poutníky, kteří oceňují krásy přírody. Nemyslím si, že je to něco mermomocí přirozené, to jak vnímáme svět kolem nás, dle mě to má široký kulturní podtext, pokud bych žila v době, kdy byly lesy plné velkých šelem, nikdy bych do lesa nešla, protože bych měla strach, zato nyní do lesa chodím hledat třeba jistou rovinu romantiky.